

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за допълнение на
Закона за задълженията и договорите

(Обн., ДВ, бр. 275 от 22.11.1950 г., в сила от 1.01.1951 г., попр., Изв., бр. 2 от 5.12.1950 г., изм., бр. 69 от 28.08.1951 г., бр. 92 от 7.11.1952 г., ДВ, бр. 85 от 1.11.1963 г., бр. 27 от 3.04.1973 г., бр. 16 от 25.02.1977 г., бр. 28 от 9.04.1982 г., в сила от 1.07.1982 г., бр. 30 от 13.04.1990 г., изм. и доп., бр. 12 от 12.02.1993 г., изм., бр. 56 от 29.06.1993 г., изм. и доп., бр. 83 от 1.10.1996 г., в сила от 1.11.1996 г., изм., бр. 104 от 6.12.1996 г., в сила от 7.01.1997 г., бр. 83 от 21.09.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., бр. 103 от 30.11.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., доп., бр. 19 от 28.02.2003 г., изм., бр. 42 от 17.05.2005 г., бр. 43 от 20.05.2005 г., в сила от 1.09.2005 г., доп., бр. 36 от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., доп., бр. 92 от 13.11.2007 г., бр. 50 от 30.05.2008 г., в сила от 30.05.2008 г.)

§ 1. Създава се нов чл. 112:

„Чл. 112 (1) С изтичането на десет годишен давностен срок, се погасяват всички необезпечени вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването на давността, освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено.

(2) Алинея 1 не се прилага за задълженията на физически лица, упражняващи търговска дейност като еднолични търговци.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2 Законът влиза в сила шест месеца след обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛ/И/:

Име и подпис(и) на вносителя(ите)

Анна Александрова
Ралица Тодорова
Август Иванов
Александър Крушев
Светлана Костова

МОТИВИ

В последните години се наблюдават редица случаи на изпълнителни производства срещу граждани, които продължават над десет години, а в някои случаи и по петнадесет и повече години. През цялото това време на длъжника се начисляват лихви, такси и разноски, които в повечето случаи многократно започват да превишават главницата. Изпълнителните производства могат да продължат до безкрайност, въпреки че длъжникът е загубил голяма част или цялото си имущество и е в обективна невъзможност да изплати своите дългове. Съгласно действащото законодателство при смърт на длъжника, изпълнителните действия продължават срещу неговите наследници.

В нашето законодателство има добре уредена процедура за обявяване на неплатежоспособност на търговци, но когато стане въпрос за физически лица, които не упражняват търговска дейност ситуацията е съвсем различна. Липсва каквато и да е възможност едно физическо лице, когато не може да погаси своите изискуеми задължения да започне процедура по фалит. В повечето европейски държави има въведен регламент за потребителски фалити, но в Република България към настоящия момент няма нормативна база и нужните условия за въвеждане на процедури на потребителска несъстоятелност.

Алтернативно решение за избягване на съществуването на фигурата „вечния длъжник“ е въвеждане на десет годишна абсолютна погасителна давност по отношение за физическите лица. В момента в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) е въведена обща пет годишна давност и се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок и три годишна давност за вземанията за възнаграждения за труд, за обезщетения и неустойки от неизпълнен договор, за наем, за лихви и за други периодични плащания.

Уредената с чл. 110 и чл. 111 от ЗЗД давност се прекъсва с предявяване на иск или възражение или с предприемане на действия за принудително изпълнение от страна на кредитора. Съгласно чл. 117 от ЗЗД от прекъсването на давността почва да тече нова давност и това може да продължи неограничен период от време и кредиторите безкрайно могат да преследват длъжниците – физически лица. С въвеждане на десет годишна абсолютна погасителна давност няма да се промени действащия в момента режим за обща давност и длъжниците ще могат по досегашния регламент да се възползват от три и пет годишна давност. И към настоящия момент съществува разпоредбата на чл. 171, ал. 2 от Данъчно осигурителния процесуален кодекс, с която през 2005 година е въведен десет годишен давностен срок за погасяване на всички публични вземания независимо дали се дължат от физически лица или търговци. С уеднаквяване на режима за десет годишен давностен срок за погасяване на публичните и частни задължения на физически лица, ще се даде шанс на гражданите да

започнат от нулата, на чисто да градят своята семейна икономика. Достатъчно са защитени и интересите на кредиторите, защото десет години е един дълъг срок, в който кредиторите реално могат да съберат вземанията си, като в по-голямата си част от случаите те могат да се снабдят на извънсъдебно изпълнително основание с изпълнителен лист и да се възползват от ускорени съдебни процедури.

ВНОСИТЕЛ/И/:

Име и подпис(и) на вносителя(ите)

Анка Анисаждрова
Ралица Тодорова
Светен Ушев
Антончо Иванов
Снежана Мезарева
Ганкал Кирилов